

საგაფაველო სამუშაოები საფუტკრები

მოყვარულ მეფუტკრეთა დასახმარებლად

საქართველო აგრარული ქვეყნაა და აგრარული პოლიტიკა უნდა დახმაროს ქვეყნას პრობლემის გადაჭრაში.

მეფუტკრების სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთი დამაზი და პერსპექტიული დარღვა, რომლის განვითარება ეროვნული საქმეა და ერის სიამაყე.

საგაფაველო სამუშაოების დორულად და ხარისხიად ჩატარებას საფუტკრები დიდი მნიშვნელობა აქვს იმისთვის, რომ გვივდეს ჯანსაღი და ძლიერი ოჯახები, რომლებიც საწინააღმდეგო მაღალპროდუქტულობისა.

წლის სხვადასხვა დროს საფუტკრები სხვადასხვა სახის სამუშაოებია ჩასატარებელი. გმირზამთრებული ფუტკრის ოჯახის მდგომარეობა გვიჩვენებს მეფუტკრის მიერ გასულ წელს გაწეული მუშაობის სარისხს. თუ დარღვეულია ფუტკრის ნორმალური დაზამთრებისათვის საჭირო პირობები, ადრე გაზაფხულზე ადგილი აქვს რიგ ნაკლოვანებათა გამოვლენას.

უჩვეულო ცივი და ხანგრძლივი გამოდგა 2012 წლის გაზაფხული ფუტკარ-მეფუტკრებისათვის, რამაც შეაფერნა საგაფაველო სამუშაოების დორულად ჩატარება. ჩვენი მოწოდებაა, მაქსიმალურად გამოვიყნოთ ჩვენი შესაძლებლობები, დროს ნუ დაგზოგათ, თავს ნუ შევიტავეთ ფინანსურ ხარჯებზე, რადგან შემდგომ იგი ხუთმაგად აგინაზღაურდებათ.

ზუტკრის გვეპის ზოგიერთი საგითხი

საკების რაოდნობა დიდ ვავლენას ახდენს ფუტკრის ზამთრობასა და ადრე საგაფაველო განვითარებაზე. ფუტკარი გრძნობს საკების უკარისობას და დედა ფუტკარს არ აძლევს საშუალებას ადრე დაიწყოს კვერცხდება. ასეთ ოჯახში მოზამთრე გუნდის განახლება გვიან იწყება. შედარებით ხნიერი ფუტკარი მაღალ კვდება და ოჯახი სუსტება, რაც იწვევს მის დაბალპროდუქტულობას.

შეიძლება ფიჭაში თაფლი ჩატრისტალდეს და მოზამთრე გუნდისთვის მიუწვდომელი აღმოჩნდეს.

ამიტომ მეფუტკრებ ზამთრის დადგომის წინ (ცივი ამინდების დადგომა) ეს უნდა შეამოწმოს. თუ ეს შემჩნეული იქნა, ასეთი ფიჭაში უნდა შეცვალოს ხარისხი, სამარავი საკებით. წინამდებარებული შემოწმოს. თუ ეს შემოწმება მოზამთრე ფუტკარი შემშილით დაიღუპოს. თუ თაფლიანი ჩარჩოები არ მოგვპოვება, მშეირი ფუტკარი შექრის ხსნარით უნდა გვებოთ. დანარჩენ შემთხვევაში გაძლევთ სპეციალური ჰურკლით ან პირდაპირ მშრალ ფიჭაში ვასხამ, რომელსაც ბუდეში განაპირო ფუტკრან და დაცველ ჩარჩოებს შორის დავდგოთ.

ადრე გაზაფხულზე ფუტკრის ოჯახების, გარემო პირობების გათვალისწინებით ხდება დამატებითი კვება სხვადასხვა მეთოდებითა და საშუალებებით. (იგულისხმება ჩასაყიდი ტილოს და ხის საკეპერები, ზემოდან დასადგმელი საკეპურები), ასევე ერთჯერადი პარკები, ქილები და სპეციალურად გარედან მისადგმელი მოწყობილობა), რომელიც იოლი და მოსახერხლია. ამავე დროს საჭირო დაცული იქნას ფუტკრის ოჯახებს შორის ქურდობის საწინააღმდეგო ღონისძიებები.

ადრე გაზაფხულზე, როცა გარემო ტემპერატურა დაბალია, საკების შევსება ხდება ცირკულარით. (იგულისხმება საკების დასახელება ან საკების მაგვარი საკებით—კანდით). (იგი შემზადებულია საწინააღმდეგო პრეპარატებით).

გაზაფხულზე, პირველი გამოფრენის დროს ფუტკრებზე დაკარგვება საშუალებას აძლევს მეფუტკრეს, გააკეთოს წინასწარი დასკვნა გამოზამთრების შედეგაზე.

გამოფრენის (გამომლერის) დროს ფუტკარი მხარული ზუზუზნით გამოდის სკიდან. წმენდის კუჭებს და შეისწავლის ადგილმდებარებას. ეს კარგის ნიშნია, ოჯახში ფიჭაში წესრიგშია.

სუსტი იჯახიდან ნაკლებად გამოდის ფუტკარი. ასევე ნაკლებ ენერგეტული გამოდის უდედო იჯახისაგან. გარეთ გამოფრენილი მაშინვე უკანვე ბრუნდება, დაცოცავს მისაფრენ ფიცარზე, თითქოს დედას ეძებს. ასევე მცირე რაოდნობით გამოფრინდება საკების უკონლობისა და დიდი

ოდენობით ოჯახში ფუტკრის დაღუპვის დროს. სუსტი და უდედო ოჯახები უნდა შევაერთოთ.

როცა მომჟავო სუნი და დასველებული მედარი ფუტკრებია, ამ შემთხვევებში სკა დანესტრილია, მაგრამ მედარი დამომარცხა საფლავის უნდა გადავსვთ ახალ სკაში). ჭუპრის გამოყრა შემშელობის ბრალია. (ასეთ ოჯახებს უნდა დავგეხმაროთ საკებით მარაგით). სკიდან ცვილის ნაწილებისა და უთარ ფუტკრების გამოყრა, საფარი ტილოსა და ბალიშის ნარჩენების საფრენთან გამოჩენა ნიშნავს, ასეთ ოჯახში თაგვები ბინადრის. (ამ შემთხვევაშიც უნდა შევცვალოთ დაზიანებული ფიჭები, საფარის სათბურებელი და ფუტკარი გადავსვთ ახალ სკაში).

შემშელობის შემთხვევაში გნახულობთ უჯრედებში თავდაყირა ჩაფუდებულ მედარ ფუტკრებს, ასეთ ოჯახებიდან ვილებოთ ცარიელ ჩარჩოებს და სანაცვლოდ უვადამთ გადათლილ თაფლიან ჩარჩოთა მარჩოებს ან გაძლევთ მომზადებულ სიროვის ხსნარს.

თუ საფუტკრები ნოზებამტოზი (კუჭის აშლილობა) აღმოჩნდა, სამკურნალოდ სიროვთან ერთად ვაძლებოთ ფუტკარის, ნოზებამტატს.

ვაროატოზის (ტილის) საწინააღმდებოდ ფუტკრის იჯახი, ადრე გაზაფხულზე უნდა დამუშავდეს ვარაკომის წყალხსნარით, ვაროსტით, მავრიკით (სერთიფიცირებული პრეპარატის არჩევა უნდა მოხდეს სპეციალისტის რჩევით). ეს პრეპარატები შეიძლება გამოვიყნოთ მონაცვლეობით. (მაგ. ვარაკომი ერთი მილიგრამი გახსნილი 3 ლიტრ წყალში, მიუცეს თითო ჩარჩო ფუტკარზე 10 მილილიტრის რაოდნობით ჩარჩოთა შორის), 10 გრალუსი სითბოს პირობებში, 7 დღის ინტერვალით. (სამჯერადი მეტრისაც).

თუ საფუტკრე წინა წლებში ფუტკრის ბარტყის სიდამპლოზე არაკეთილი სამედილო ითვლებოდა, გაზაფხულზე გამაღილი ნაინგებელი კვების დროს 1/1 მომზადებული შექრის სიროვთან ერთად მკურნალობის ან პროფილაქტიკის მიზნით უნდა მივცეთ ქვემოთ ჩამოთვლილი ანტიბიოტიკები, (ერთ-ერთ ან მონაცვლეობით): ტერმინიციონ, ოქსიტეტრაციკლინი, ტეტრაციკლინი, სტაცერტომიცინი, ნორსუფაზოლ ნატრი, (1 გ. 1ლ. შექრის სიროვში, ერთ ჩარჩო ფუტკარზე 100-150 გრამის დონით). ასევე ეფექტურია პრეპარატები: ბაქტერიალი, სტარტოვიტი, ბაიოგეტის 10 %-ანი ფხვნილი და ა.შ. თუ ფუტკრის იჯახის საკების მარაგის შევსება გვინდა, ამ შემთხვევაში ვამზადებოთ უფრო სკელი კონდიციის სიროვში, რათა არ მოხდეს ფუტკრის გადატვირთვა ზედმეტი სიროვის გადამზადებოდა, გაზაფხულით ან პირდაპირ მშრალ ფიჭაში ვასხამ, რომელსაც ბუდეში განაპირო ფუტკრან და დაცველ ჩარჩოებს შორის დავდგოთ.

დღოულად და ხარისხიანდ ჩატარებული სამუშაოების მიმდევრი და პრეპარატები უნდა დამომარცხა და დაცველი და დაცველი საკების მარაგით და დაცველი საკების ვაძლევთ განამდებობით, თევზების საკების მიზნით უნდა მივცეთ ქვემოთ ჩამოთვლილი ანტიბიოტიკები, (ერთ-ერთ ან მონაცვლეობით): ტერმინიციონ, ოქსიტეტრაციკლინი, ტეტრაციკლინი, სტაცერტომიცინი, ნორსუფაზოლ ნატრი, (1 გ. 1ლ. შექრის სიროვში, ერთ ჩარჩო ფუტკარზე 100-150 გრამის დონით). ასევე ეფექტურია პრეპარატები: ბაქტერიალი, სტარტოვიტი, ბაიოგეტის 10 %-ანი ფხვნილი და ა.შ. თუ ფუტკრის იჯახის საკების მარაგის შევსება გვინდა, ამ შემთხვევაში ვამზადებოთ უფრო სკელი კონდიციის სიროვში, რათა არ მოხდეს ფუტკრის გადატვირთვა ზედმეტი სიროვის გადამზადებოდა, გაზაფხულით ან პირდაპირ მშრალ ფიჭაში ვასხამ, რომელსაც ბუდეში განაპირო ფუტკრან და დაცველ ჩარჩოებს შორის დავდგოთ.

დღოულად და ხარისხიანდ ჩატარებული სამუშაოების და ასევე თეორიული და პრაქტიკული უჯრედ-ჩვენები დადის და სანატერების გახდის თევზენს საკებინანბას. ასევე და სამსახურის გაუწივეთ მსოფლიოში აღიარებულ ქარის 45 ქვეყანაში ცნობილ, სამი იქრის მედლინის მფლობელ ქართულ ფიჭებით ვამზადებულ ქართულ ფიჭების და საკების მარაგის შევსება გვინდა, ამ შემთხვევაში ვამზადებოთ უფრო სკელი კონდიციის სიროვში, რათა არ მოხდეს ფუტკრის გადატვირთვა ზედმეტი სიროვის გადამზადებოდა, გაზაფხულით ან პირდაპირ მშრალ ფიჭაში ვასხამ, რომელსაც ბუდეში განაპირო ფუტკრან და დაცველ ჩარჩოებს შორის დავდგოთ.

კვლავ იფუნქციონირებს საქართველოს მეფუტკრების სახალხო უნივერსიტეტის (რექტორი, აკადემიკოსი ვენტრა სტეფანიშვილი) გურიის ფილალი, სამსახურის მედარ ფიტნესის ასტავლიან. უახლოეს ხანში მეფუტკრებისათვის გათვალისწინებულია სემინარის ჩატარება.

კვლავ იფუნქციონირებს საქართველოს გურიის მეფუტკრების კავშირის თავმჯდომარე დაგვითავების დოკუმე